

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 filler.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám

VIII. évfolyam.

Csongrád, 1910. november 20.

47. szám.

Csongrád balsorsa.

(a a) „Ave caesar morituros te salutant“, „Üdvözlégy császár a halni készülőket téged köszöntenek“, így kiáltottak fel a római cirkuszok hősei, midőn a császár előtt a porondon elvonultak. Az eszme társulás révén eszembe jut Csongrád népének balsorsa, midőn az előjelekből következtetve, befejezettnek látszó földadó emelés folytán mintegy üdvözöljük a boldogult koalíciót, melynek ország-rontó tevékenysége talán senkinek sem ártott annyira, mint ennek a sok megpróbáltatásokon keresztül ment hiszékeny népnek.

Tudom, hogy „szép nótát dalolok siketeknek“, de nekem már természetem, hogy nem hallgathatok el semmit akkor, midőn egy felháborító esekelményről kell lehúznom a leplet.

Emlékezhettek mindenki a földadóról szóló új törvény keletkezésére. Tudjuk azt, hogy ezt a törvényt a benyújtó Wekerle Sándor miniszterelnök s pénzügyminiszter kivül nem olvasta át senki. De ha átolvasta volna is, abból laikus észszel csak egyet lett volna képes megállapítani, nevezetesen azt, hogy a földadó kulcs 25 %-ról leszállították 20 %-ra. Még az az egyetlen felszólalás is, mely Reök Iván országgyűlési képviselő ajkáról elhangzott, hogy az ármentesítő társulatok teherviselési aránya érintetlenül hagyassék, a nagy szemfényvesztő, a pénzügyminiszter által készséggel honoráltatott, nem látván át senki a szítán, hogy különösen az ármentesítő társulatok területéhez tartozó községek földadójának kirovási alapjául szolgáló kataszteri tiszta jövedelem fokozatának titkon tervbe vett fel-emelése, az ármentesítő társulatok igényeit le fogja szállítani.

Különös átok övezte az egész eljárást. Már maga a vármegyei előadó személyében történt megállapodástól sem vártunk semmi kedvezőt. Egy idegenből idevetődött s a régi Bach korszakbeli paraplé csinálók alakjára emlékeztető egyén kénye-kedvére folyt le az előzetes eljárás. S dacára, hogy nem voltunk valami kedvezően hangolva ezen fent körülírt közeg iránt, a bekövetkezett események szemléleténél mégis azt kell feltételeznünk, hogy ez a t. individuum nem a maga esze után indult ki, instrudiójának kellett lenni arra nézve, hogy a szentesi s hódmezővásárhelyi földekkel össze sem hasonlítható csongrádi, tömörkényi felső földeket, minden józan megfontolás ellenére, miként lehessen egy kataszteri tiszta jövedelmi fokozat alá venni.

A t. előadó úr tervbe vett javaslatát mély titok övezte, arról nem tudott más, csak ő és patrónusa. Hogy sikere tökéletes legyen, reá fogta a csongrádi szőlőföldekre is, hogy azok előrehaladott kul-

tura szerint vannak művelve s így nem ártana azokat sem magasabb jövedelmi fokozat alá venni.

A vármegyei földadó bizottság által ezen ritka önzetlen javaslat elbírálás alá került, érdemi intézkedés előtt azonban a helyszínre kiküldötte a maga utazó küldöttségét, amelyben közreműködött Csongrád részéről, egy a mi sajátos viszonyainkkal ismerős (?), a földadó kataszter iránt a szarvasi nagytermésű laponon elért kiváló gazdasági siker folytán nagy érzékkel bíró Kovács Sándor nyugalmazott kir. járásbíró, okleveles köz- és váltóügyvéd, a helyi 48-as párt újabb keltezésű tagja.

Ennek a fényes közreműködésnek azután az lett az eredménye, hogy amennyiben a nagyréti hullámtéren kalászos termény is konstatáltatott, az előadó úr javaslata, **jegyzed meg polgártársam! egyhangúlag tehát a Kovács Sándor úr szavazatával is keresztül ment.**

Távol vagyunk attól, hogy Kovács úr egyéni tisztességét feszegetnénk, de mert közügyi tevékenységre vállalkozott, mint ilyenek el kell vállalnia a kritikát, még ha lesújtó is az.

Jellemző egy alkotmányos országban az a titkolódzás, amely ezt a földadó emelési akciót lépten-nyomon kíséri. A vármegyei előadó felszólalási javaslata senkivel sem lett közölve. A vármegyei földadó bizottság határozatáról hivatalos tudomást senki sem szerezhette, az utazó küldöttség eljárásáról csak az eljárás befejezte után hallottunk hírt stb.

S mindennek dacára úgy a községi előjárás, valamint a Csongrád-sövényházi s a Tiszaköröszugi ármentesítő társulat minden lehető elkövetett, hogy ez az alkotmányos orvítamadás visszaveretessék. Memorandumszerű kérelem lett kidolgozva, hozzájárulás s felterjesztés végett az összes érdekelt községekhez elküldve, ezen felül az országos bizottság utazó küldöttségének tagjai gróf Keglevich Gábor elnök, Máhr Zoltán, Halassy József saját lakhelyeiken felkeresve informáltattak.

Azt hitték a szegény jóhiszemű kiküldöttek, hogy alkotmányos országban élünk, ahol az „audiatur et altera pars“ mindkét érdekelt meghallgatásának fontos s alkotmányos jogelve érvényesül.

Pedig, pedig „ember tervez s Benkó Gyula miniszteri tanácsos úr végez.“

Az utazó küldöttség 2 nappal hamarabb a titokban megsúgott terminusnál megjelent Csongrádon, s alkotmányos fel-fogásának mintegy bekoronázásul sem a községet, sem az ármentesítő társulatokat nem hívta meg a helyszíni bejárásra, s foganatosította azt önkényűen Benkó miniszteri tanácsos s hűséges satellese Wrede Holubár vármegyei előadó úr szája ize szerint.

A községi előfogatos hivatalos esküt nem tévén, de az alkotmányos kívánalom iránt nagyobb érzékkel bírván, elárulta a községi előjárásnak, a nagy nemzeti

kultur missiót teljesített karaván úti programját.

Első sorban bemutatott a kenderföldek területe, amely kiváló minőségű ugyan, de határunk alig 40-ed részét teszi, innen észak nyugati irányban szemle alá vétettek a szőlőföldek, amelyekben az őstermelés általánossága az ugynevezett karó nélküli guggos termelés lehetett konstatálható. Majd a szőlőktől délnyugati irányban szemle alá vétettek az alföldi transzverzális út mentén levő földek a Bagi és Tekulics földek közötti szikes semlyékek figyelmen kívül hagyásával s ezen földekre nézve, valamint az általános szempontokat illetőleg megállapítva lett, hogy a csongrádi földek mindegyikéhez műút vezet. (?) Az útkaparói házon túl, ahol már a szikes vegyület dominál, nemkülönben a Dósa-féle tanyaföld s környékén levő termékellen szik legelők, amelyek a határ 20-ad részét teszik, amennyiben az impressió már elegendő volt, nem szemléltettek meg. Innen visszatérés ebédre, délután pedig a kilences területe szemléltetett meg, amely területen található vizre Kerteuch, akarom mondani Wrede Holubár azt a jellemző kijelentést tette, hogy az azon található nagymennyiségű víz, egy olyan „mot-sár“, amely az ottani lakosok által lett tervszerűleg készakarva összeraktározva.

Az utazó küldöttség az ily kalauzolás szülte benyomásokkal gazdagon távozott el községünkéből, s tudomásunk szerint éjjeli pihenőjét a gróf Károlyi-féle derek-egyházi uradalomban tartotta.

A tényállás ily ismeretében kérdezem, hogy lehet-e remény arra, hogy a csongrádiak földadója fel ne emeltesse? A felelet erre a kérdésre az, hogy „nem.“

Tehát bámulatos hiszékeny, még a magad kárán sem tanult polgártársam, légy elkészülve arra, hogy az eddigi 74.000 korona földadód, amelyből egy-egy holdra 2 korona sem esett, felemeltetik jog- és igazság ellenére legalább 120.000 koronára s így földadó után holdanként átlag 4 koronát fogsz fizetni.

Volt ennek a városnak egy sokszor igazságtalanul megtámadott szívós kitar-tású s nagy körültekintéssel működött, ma már sirban nyugvó polgára. Az mint a járási földadó bizottság elnöke lehetővé tette, hogy a régi földadó kataszter alapján kirótt 96.000 korona földadó, leszállított 74.000 koronára.

Ma is van a városnak egy polgára, ki-nek, feltételezem nem rosszakaratú, inkább önhitt magatartása miatt a földadó felszállt legalább 40%-al.

A réginek míg élt, sokszor keserűség jutott osztályrészül, az új pedig várja a jutalmat, mely abban is nyilvánulhat, hogy beválasztják megyei képviselőnek.

Ugyan édes magyarom, tedd meg neki ezt a szívességet, hiszen még önmagaddal sem jössz ellentétbe, az volt apáidnak s neked is a főjelszavad, „megragalmazni

azokat, kik veled valaha jót tettek, s megjutalmazni azokat, akik arra még álmodásban sem szolgáltak reá."

Tehát szavazz és fizess!!!

A megyebizottsági választás.

A csongrádi megyebizottsági tagok jelölése ügyében Faragó-Szarkákék mult vasárnap az Erzsébet szállodában gyűlést tartottak, melyen el lett határozva, hogy a jelöléseket ma fogják megtartani.

Eddig az volt a szokás, hogy ezeket a választásokat mindig a 48-as párt, illetőleg annak választmánya intézte. Most azonban Faragó-Szarkákék a választmányának ezt a jogát semmibe se vették, hanem a választmány megkérdése nélkül, önmaguk intézik a választásokat.

Mint halljuk, ennek az a magyarázata, mivel L. Tóth Istvánt és Hegyi Antalt nem akarják bevéleltetni a bizottsági tagok közé.

L. Tóth Istvánt egyáltalában nem is akarják jelölni, mivel nem tudják neki megbocsájtani azokat a nyílt leveleket, melyekben kritikát mert gyakorolni Faragó Antal képviselőnek azon eljárása fölött, hogy a fölemelt kvótát, továbbá a földadó fölemeléseket, melyeknek terhét a jövő évben fogják a csongrádi gazdák érezni, megszavazta. Igaz tehát a közmondás, „mondj igazat, betörök a fejed". L. Tóth Istvánnak elvhűsége és önzetlensége nem szorul dicsőre, ezért minden választó polgár láthatja azt a vakondpolitikát, melyet Faragó-Szarkákék űznek.

Hegyi Antalt pedig, ha jelöltetését nem lehet kikerülni, abban a kerületben fogják jelölni, melyben a győzelem — nem biztos. No igen! Hegyi Antal, mint megyebizottsági tag, becsületesen helyt állt a megyegyűléseken mindig, sőt mint tudjuk, egy év előtt, mikor a Héderváry-kormány uralomra jutott, olyan kritikát mondott ott, amiért majdnem megverték a kormánypártiak. Aztán pedig, mikor az idej. képviselő választások voltak, Fa-

ragó Antal érdekében minden gyűlésen felszólt, tehát illő dolog, hogy most Faragó-Szarkákék kibuktassák őt. Szerintük „a mór megtette kötelességét, a mór most már mehet".

Pénteken délután a munkapárt is gyűlést tartott a megyebizottsági tagok jelölése ügyében, melyen a főispán is megjelent. A gyűlésen mintegy százan vettek részt. Beszélt a főispán arról, hogy Csongrád az utóbbi időben olyan politikát folytatott, melyből Csongrádnak mindig kára lett, mert ellene volt minden haladásnak. Ő tehát arra kéri a polgárokat, hogy olyan bizottsági tagokat küldjének a megyegyűlésre, akik Csongrád haladását szívélyesen viselik.

Éder János pedig az adóról beszélt. Elmondta azt is, hogy valamikor Szvoboda Ferenc ügyvéd a csongrádi gazdáknek 60 évig járó, évi 17 ezer forint adóvisszatérítést járt ki, s ezért mindössze hatezer forint munkadíjat kért. Akkor dr. Szarka Mihály kikelt Szvoboda ellen, hogy miért kér olyan nagy összeget. Most pedig ugyanaz a dr. Szarka Mihály nem áttal nyolcezer forintot fizeteni a nagyréti birtokosokkal olyan munkáért, melyben nem kellett neki dolgozni jóformán semmit. Beszédének végén oda jutott, hogy ugyanennek a dr. Szarka Mihálynak ajánlatára nevezték ki Kovács Sándort a földadó bizottságba, aki anynyira szíven viselte a gazdák érdekét, hogy minden ellenvetés nélkül megszavazta a földadó felemelést.

Ezután a jelöléseket ejtették meg. Jelölték az első kerületben Forgó Gergelyt, Éder Jánost és dr. Szőke Jenőt, a második kerületben Zubek Istvánt, Kádár György szabót és Forgó G. Lászlót.

HIREK.

— **Erzsébet napja.** Tegnap volt Erzsébet napja, mely napon, Erzsébet királyné emlékére, az iskolákban szüneteltek az előadások. E helyett a főtemplomban tartott istentiszteleten, ez után pedig az iskolákban emlékünnepeleken vettek részt a tanulók.

— **Nyerészkedés a községen.** A kosárfonó szövetkezet a községtől különféle kedvezményeket kapott azért, hogy tagjai, akik telen munkahiány miatt nem dolgozhatnak, a kosárfonás által juthassanak egy kis keresethez. Epp mult számunkban adtuk róla hírt, hogy a közgyűlés most is átengedte a holt Tisza medrében termett suhát 220 korona kedvezményes díj mellett. A kosárfonó szövetkezet azonban, úgy látszik, az így vett suhát nem dolgoztatja fel tagjaival, hanem elszállíttatja Csongrádról, mint az a héten is történt és nyereségre eladja. Ezek után tehát leghelyesebb lesz, ha a közgyűlés ilyen seftékbe jövőre nem megy bele, hanem nyilvános árverésen adja el a suhát annak, aki többet ad érte. Így legalább a község zsebében marad a haszon.

— **Esküvő.** Herédi Rudolf iparos ma dél után tartja esküvőjét Molnár Juliskával a helybeli r. kath. templomban.

— **Kutyából nem lesz szalonna.** A csongrádi katolikus hívők közül bizonyára sokan emlékeznek még Droppa Károly segédlelkészre, aki mint adminisztrátor is működött nálunk. Az ő adminisztrátorkodása alatt történt az, hogy mikor az állásába itélettel visszahelyezett Hegyi Antal plebános az egyik ünnepnapon bement a plebániára, a temetőből miséről hazaérkező Droppa Károly csendőrökkel vétette körül a plebániát, s Hegyi Antalt, valamint a vele bemenő híveit éjnek idején szuronyok között Szegedre kísértette, sőt meggyanúsította őket azzal is, hogy cipőjét ellopták. Ő volt az a segédlelkész is, akit egy anya, mivel leányát elbolondította, a Temető-utcában görönggyel megdobált, mikor éppen temetni ment. Ugy látszik, hogy másutt is került neki leányokkal közelebbi ismeretsége, mert nemrégiben kilépett a reverendából és megnősült. Alig hisszük, hogy az egyházra nézve veszteség volna kilépése és bizonyára nem lesz senki, aki ezért megsiratná.

— **Katalin bál.** A csongrádi gazdálkodó ifjúság folyó hó 26-án, a Hunyadi kávéház termében Katalin bál rendez. Belépő díj: személyjegy 2 korona, családijegy 5 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **Pörrel szerzett vőlegény.** Csókkal szerzett vőlegény már volt, de pörrel szerzett még nem. Most már van ilyen is. Az egyik nőszülmi akaró csongrádi fiatal emberrel, kinek nevét elhallgatjuk, történt, hogy asszonyt akart a házhoz vinni. Meg is kért annak rendje és módja szerint egy leányt, aki hajlandó volt a házasság élet örömeit és bánatát a fiatal emberrel megosztani. Már az esküvő is ki volt tűzve, s a lakodalomhoz, valamint a kiházásához szükséges dolgok is be lettek szerezve, mikor a fia-

Közeleti rajzok.

A legutóbbi képviselő választás boldog korszakában történt az az eset, hogy a helyi 48-as pártnak előre megrendelt segélye érkezett a szomszéd városból, a modern Kiskunfélegyházaról. Nem ugyan a Justh-féle frakció esze, a nagy Holló Lajos, hanem annak egyik helyi bálnok, a félegyházi főjegyző személyében. A jegyző azonban általában népszerűtlen, ami természetes is. Ő szedi be az adót, ő állítja elő a katonának valókát, s ami jó vagy rossz törvény (jó ugyan vajmi kevés) hozatik, azt a jegyző hajtja végre, kivéve azt az esetet, amikor nem hajtja végre, de amint azután végrehajtják rajta azt a fegyelmi büntetést, amely leginkább az elcsapásban csucsosodik ki. Szóval, hogy a félegyházi főjegyző hivatali állásából folyólag bizalmatlanságot ne ébresszen az amúgy minden bolondításra kapható közönségben, a helyi 48-as párt elnöke ekként mutatta be ezt az urat a nagyérdemű közönségnek: „Vegyétek le kentek a kalapot, s nézzenek ezen hazafias lelkedestől (alkamasint helyi termékű alkoholtól) kipirult arcra, szeméi már előre szikrát hánynak, mert észbe jut, hogy a haza veszélyben van. Ez az a jegyző, aki nem olyan, mint a mienk, mert ennek nincsen tarka macskája." Mi sem természetesebb, hogy fal- és felhőrengető éljen honorálta ezt a hazafias beszédet, s ennek hatása alatt ki is vágott a hazafias jegyző egy olyan slágert, hogy azon az Erzsébet szálloda kétes hírű nimfája is elpirult az orra hegyéig.

A vége a szónoklatnak az lett, hogy jelenlévő polgártársaink szent fogadást tettek arra

nézve, hogy a kölcsönzött szónokot hegyenvölgyön követik s inkább meggabajodnak, de a 48-ból nem engednek, a mellett „kitartanak."

Mély felháborodással olvastam, hogy ez a kitűnő tisztviselő, városának büszkesége, a 48-as eszmék tántoríthatlan (egész 3 literig) bajnoka több rendbeli „tarka macskáiert" 300 korona pénzbírsággal javasoltatik büntetenni. Hát ez uraim egyszerűen disznóság! Hol vagy te hatalmas Holló Lajos, te az egeken is bosszút álló Justh-párt, hogy ily gyalázatot eltűrni nem átalasz? Mi lesz ebből a szegény hazából, ha egy vármegye, melynek saját autonom hatáskörében megalakított fegyelmi hatóságai vannak, képes egy ily vérlázító szolgálalkúságra? Elvárjuk, hogy ez az eset legközelebb az országgyűlést is foglalkoztatja. Azt mondják ugyan a rossz nyelvek, hogy a vizsgálat tárgyává lett fegyelmi esetekből azt is lehet következtetni, hogy a nagy hazafinak nemcsak tarka macskája, hanem tarka macska farkája van, s midőn a vármegye tisztügyiésze, kinek mellesleg legyen mondva, neve ott tündöklök Pest vármegye tanácskozási termében kifüggesztett s a honmentők neveit magában foglaló táblán, igaz keresztényi cselekedetet, még pedig az irgalmasság lelki cselekedetét követte el, midőn a tarka macska farkával szemben csak a zsebet érintő 300 koronányi pénzbírságot hozta javaslatba. Ezt azonban én nem hiszem, habár sok minden megtörténik a világon, nevezetesen ki hitte volna el, hogy Pest vármegye népszerű alispánja, Félegyháza város szülöttje, első a vármegyei hazafiságban, oly sokat mondólag elbukott a törvényhatósági bizottsági tag választáson Kiskun-

félegyházán. Te pedig vén megöregedett Solya, ne örülj a kollégád balsorsának, mert hát elkövetkezhetik még az idők teljessége, midőn a koalíció uralma újra visszatér s akkor ez a nemzeti érdekszövetkezet elcsap téged tarkástól, macskástól s mindenestül Amen!

Egy genialis vice tartja a kedélyeket állandó derűtségben. Nem árurom el sem a helyet, sem a szereplőket. Elég azt tudnunk, hogy az az eset olyan helyen történt, ahol a nőnemű személyek tartása 60 éven alul nincs megengedve. Hogy miért nincs megengedve, azt majd megmondja Dékány barátunk, aki az ily kombinációkban otthonos. Én ugyan megengedem, hogy a modernizmus miatt, amely úgy látszik titokban még a tradíciók tárházába is ellátogat, meg lehetne engedni, hogy 59 1/2 éves asszonyszemélyek is lehessenek alkalmazhatók, azonban erről nem vitázok, nem akarok kánonjogi keletlenlenségbe keveredni. Ismétlem megegyeszer, hogy a hely, ahol az eset történt, tiszteletreméltó. Midőn a napi megszokott részint ájtatos, részint kellemes foglalkozás, onottá teszi az életmódot, megtörténhetik, de miért is ne történnek meg, hogy a szereplők egymás félvilágias foglalkozását bírálat tárgyává teszik, s így ha valamelyik bennlakó fényképező készülékkel bír, s pláne, ha ezt a készüléket nem kellő gyakoroltsággal kezeli, más alkalmas téma hiányában ez a foglalkozás szóbeszéd tárgya. Minden foglalkozást űző azonban csak bizonyos határokig vádolja a kritikát, s ha az túl megy az illendőség határán, ha bárány türelmű is, kitor. A kitorésnek azután folytatása is lehet,

tal ember, néhány jóakaró rábeszélésének engedve, visszalépett a házasságtól. Most jön azonban a java. A leány szégyenében egyrészt, másrészt pedig bosszúságában, szülei kártérítésért pört indított a fiatal ember ellen, s a pört szerencsésen megnyerte. Az mellékes, hogy mennyit ítél meg neki a bíróság, mennyit nem, elég az hozzá, hogy a perköltség is ráment néhány száz koronára. Mikor azonban a fiatal ember a pör ilyen kimenetelét megneszelte, újra beállított a leányhoz és kijelentette, hogy meg gondolta a dolgot és hajlandó őt elvenni, mert ő nem saját magát hagyta el a leányt, hanem úgy beszélték le a házasságról. A leány megbocsátott a fiatal embernek és kijelentette, hogy örömmel hozzá megy. A fiatal ember pedig most aziránt puhatóldzik, hogy be lehetne-e perelni kártérítésért azokat, akik a házasságról őt annak idején lebeszélték.

— **Janika vizsgálják.** No Jankó, meg tudod-e mondani, mi a legdrágább kincse az embernek?

— Az egészség.

— Nagyon jó; tehát mire kell legjobban vigyázni!

— Az Esterházy-cognakos üvegre, mert ha eltörjük, apa agyonút...

— **A gőzgépezők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden december hó 11. napján d. e. fél 9 órakor (a szegedi felső ipariskolában) fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) be- küldendők.

Színház.

Dr. Farkas Ferenc színtársulatának, amikor az a nyár folyamán nálunk időzött, megvolt a maga „műpártoló közönsége“, ha egyáltalán két-három embert közönségnek lehet nevezni. Ez a tekintélyes számú közönség nagy hangú kijelentéssel, Lengyel Zoltán féle hét-hét szájjal hirdették, a színházi látogatóknak valósággal a hasukba beszélték azt, hogy nemcsak Magyarországon, de az egész európai kontinensen sem létezik, még csak megközelítőleg se olyan színtársulat mint a Farkasé. Voltak, akik nagy húzavona után magukévá tették ezeket a reájuk erőszakolt nézeteket, de viszont akadtak olyanok is, akik csak dicséret mosolylyal honorálták a műpártoló nagyhangú frázisát, de csepp hajlandóságot sem mutattak arra, hogy felüljenek az ilyen, akaratlanul gyanús hátteret sejtetni engedő propagandának. Ezek közé tartozunk mi is. Nem engedjük befolyásolni magunkat, hanem tárgyilagosan, minden más, úgy nevezett gyengébb érzelmeiktől mentesen, megir-

mint ahogy van is. Némelykor azt hisszük, hogy a bosszantásnak az is egy neme, ha valakivel csúfot teszünk. A bosszantásnak ezen nemét azonban, csakis a kis kaliberű önhitt emberek veszik igénybe. Azt beszélük ismét a rossz nyelvek, hogy egy alkalommal, midőn egy egyébként bárány szelidségű egyénnel szemben a bosszantás egyik neme sem érvényesülhetett, a bosszantók egyike, ki különben politikai értelemben köztisztelet tárgya, az illetőnek az ajtó kilincsét bekente olyan anyaggal, amely pomádénak ugyan pomádé, szagosnak elég szagos, sárgának elég sárga, patikában ugyan nem kapható, mindenki iparkodik megválni tőle, szobában nem türetek, köztereken elhelyezve kitérés igényel, száritott állapotban a föld soványságát van hivatva eloszlatni stb. stb. Mi sem természetesebb, hogy az ilyként megcsúfolt egyén elégtételt kért illetékes helyen s kapott is. Két érdektelen tanú jelenlétében hirdettek ki a következő ítéletet:

„Tekintettel arra, hogy a szoba kilincse csak is azon indokból lehetett bekenhető, mert azt panaszos az ajtóba hagyta, holott mint tapasztalt embernek, tudnia kellett volna, hogy az adott körülmények között az bármely anyaggal bekenhető is lehet, panaszlott ellen a további eljárás beszünttetetik, s panaszos köteleztetik, hogy jövőre ajtajára mozgatható kilincset alkalmazzon a célból, hogy azt szobájából távozásakor magával vihesse.“

Az ítéletben, amely földi hatalmassághoz nem felebbezhető, panaszos megnyugodott már csak azért is, hogy az orrát is bekenhették volna, ha azt mindig nem magával hordozná. **Clió.**

tuk, hogy még sem egészen igaz, amit a „műpártolók“ mesélnek. Sőt! Megmondtuk nyíltan, hogy a társulat előadásai élvezhetetlenek, énekeke nincsen, sok minden nincsen, semmi sincsen. Szóval sokat mondtunk és mindig igazat. Ennek a szüleménye lett azután az, hogy a színházi rovatban írtakat elnevezték vérlázító kritikának, a rovatvezetőt színházi előadás bírálatára képtelennek, tehetségtelennek mondták stb. Sőt érettségi és megfontolással, a társulat jogi tanácsosának (tudják ki!?) meghallgatása után a direktor a vérlázító kritika miatt megvonta lapunktól a szabadjegyet. Eddig volt! Hogy miért mondtuk mindazt el, azt kérdezzük tőlünk?! Azért kérem, mivel nehogy valaki arra a gondolatra vetemedjék (a „műpártolók“), hogy alábbi véleményünket azért írtuk úgy, amint azt megírtuk, mivel tartunk attól, hogy ismét elvonják tőlünk a jegyet, ha szépen és kellemesen nem írunk a „Staggione“-ról. Hát kijelentjük, hogy nem ezért tesszük a szépet Könyvesnek és a többi tagoknak, hanem mert megérdemlik. De meg ám! A látogató közönség véleményéhez kapcsolva a mi nézeteinket, általános meggyőződés, hogy a most nálunk időző színtársulat minden egyes tagjainak játéka, szerepalakítása, szakszerű tudása a legmesszebb menő igényeket is kielégíti s egész bátran, minden aggodalom nélkül állíthatjuk, hogy olyan szakavatottsággal, kellemel és igazi színész temperamentummal alakított szindarabokat aligha látott még a közönség községünkben. Természetesen legelső helyen áll Könyves Jenő direktor, akinek játékát kellően mérlegelve, legnagyobb igyekezetünk mellett sem bírjuk eléggé jellemezni úgy, hogy színészi tudását a közönség előtt kellő értékben feltüntetni tudná. Látni kell őt játszani s csak akkor alkothatunk véleményt az ő tehetségéről. Természetesen mind ez csak annak a közönségnek a véleménye, aki megérteni, átérezni tudja a darabot, a szerző intencióját, nem pedig annak a publikumnak, — aki a legtragikusabb fordulatoknál, ott ahol még a vastag idegzetű karzat is visszafojtott lélegzettel, könnyes szemekkel várja a fejleményeket, — kedélyesen hi-hi-hiz, kacag. Ezt a publikumot a tapintatos direktor azután úgy intézte el a legnótábilis módon, hogy az illető a helyzet komolyságára a színpadról olyan tekintettel figyelmeztette, amelynek hatása alatt az illető talán még a szavakkal ide nem írható helyén is elpirult. Eppen helyén volt ez a figyelmeztetés! Nincsen csunyább dolog, mintha egyesek azt hiszik magukról, hogy az ő intelligenciájuk „patent“ alatt van. — Akinek nem szűre, ne vegye magára!

NYILTTÉR.

(E rovat alatt közlötték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Nyilatkozat.

A Tiszavidék mult vasárnap megjelent számában Géci Géza áll. elemi isk. hitoktató aláírásával egy nyíltéri közlemény látott napvilágot, mely személyem ellen irányul azért: mert az állami polg. iskolai tantestületi ülésben azt indítványoztam, hogy a tantestület lépjen be a Magyarországi Tanítók Szabadegyesületébe.

Nem akarok itt részletekre kitérni, de tény az, hogy ezt az indítványomat akkor egyhangúlag magáévá tette a tantestület, egyedül Farkas Béla igazgató a határozatnak jegyzőkönyvbe vétele ellen tett óvást. Hogy azután miként és miért módosítottuk a határozatot, ahhoz senkinek semmi köze, amennyiben tisztelendő Deák Péter r. kath. hitoktatóval a közöttünk felmerült differenciákat kollégialis barátsággal kiegyenlítettük.

Nem egy ízben tapasztaltam már, hogy Géci Géza r. kath. káplán anélkül, hogy valaha csak hideg nyomát léptem volna, demokratikus működésemért lépten-nyomon belém akar kötni és durva módon inzultál.

En azonban ezt a t. individuumot sokkal kisebb pontnak tartom, minthogy vele foglalkozzam és éppen ezért Csongrád művelt közönségének bírálata alá bocsájtom eljárását. Csak még azt kérdezem, hogy nincs-e azoknak igaza, akik az e fajta hecckáplánok kezéből ki akarják venni a serdülő ifjúság erkölcsi nevelését?

Eder János

a Csongrádi Lap felelős szerkesztője.

Muszáj nyilatkozni.

A „Tiszavidék“ mult számában Géci Géza áll. el. iskolai hitoktató váratlanul nekemront, mert megszavaztam Eder János kollégám azon indítványát, hogy a tantestület a Magyarországi Tanítók Szabad Egyesületébe lépjen.

A hitoktató úr támadása, mivel annak elfogadható okát nem látom, megvallom, — meglepett. Vajjon honnan veszi az „állami“ hitoktató úr a bátorságot, hogy engem, ki neki semmiféle felelősséggel nem tartozom, megtámadjon? Vagy talán mást akar személyével takarni, hogy oly gyakran szerepelteti magát nyilatkozataival, ha felebarátjainak kellemetlenkedhetik? Ebbeli cselekvései éppen nem adnak neki erkölcsi értéket, hogy bírálomul tolja fel magát. Valamint az sem, hogy egyik paptársával sem férhetven meg, a világiakba is beleköt.

Szóval: az „állami“ hitoktató úr a helyi társadalom béke szálait egyre bontja, bontogatja. Jóllehet hitvallása az: Szeresd felebarátodat, mint tennmagadat. Azt nyíltterez az érdemekre vágyó „állami“ hitoktató úr, hogy egy olyan egyesületbe léptem be, mely azt akarja, hogy a pap ne tanítsa a hittant az iskolában. Hát tisztelt „állami“ hitoktató úr, ne féltse a kenyereit, de mivel őszinte ember vagyok, nem habozom kijelenteni, hogy jobb szeretem látni a papot hivatása területén, a templomban, mint az iskolában, de az igazi felebaráti szeretetet prédikáló papot örömmel üdvözölöm az iskolában is.

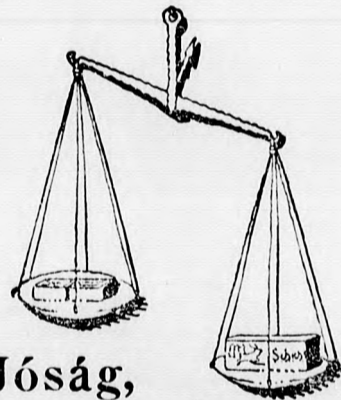
Az az állítása pedig, hogy a vallás tanítást nem akarnám az iskolában taníttatni, egyszerűen (tisztelendő úr!) nem igaz.

Nagyon kár volt „állami“ hitoktató úr, a denunciació szerepére vállalkozni, gyűléseket, miket hirdetni, fenyegetőzni, mert az én húsz éves közéleti munkálkodásom sokkal tisztább, mint némelyik bosszúálló embernek a lelkiismerete.

Hogy meddig fogja még „állami“ hitoktató úr Csongrádon a fogadatlan prókator szerepét játszani, csekély élet-tapasztalatával mások felett erkölcsbiráskodni, nem tudom. De ha Önnek kiosztott szerepe a rugkapalódzás, akkor mindenesetre nem fogjuk egyhamar nélkülözhetni drága személyét.

És akkor, miként én Önt ismerem, lesz még szerencsénk egymáshoz. Akkor aztán, ha úgy tetszik, több szót is válthatunk. A béke galambja röpködjön Önt körül!

S. M.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, lágyosságában és olcsóságában.

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**
Bozó és Justin könyvnyomdája.

Eladó ház. Joannovics Ferencnek Justh Gyula-utca 29. számú háza, mely áll 287 négyszögöl területen, szép kerttel, kedvező fizetési feltételek mellett, eladó. Értekezni lehet fenti szám alatt.

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Hermannak piactéri házábanál, 3 utcai üzlethelyiség, 1 utcai pince és egy jégverem azonnal kiadó.

